

SÄKERHETSATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version	Revisionsdatum:	SDB-nummer:	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023
1.9	28.11.2023	800010022131	Tryckdatum 27.07.2024

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn	:	Helix Ultra Professional AP-L 0W-30
Produktkod	:	001F3259

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning av ämnet eller blandningen	:	Motorolja.
Användningar som avråds	:	Denna produkt får inte användas inom andra användningsområden än de som rekommenderas i avsnitt 1, utan att först fråga leverantören om råd.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Tillverkare/leverantör	:	Univar Solutions AB Box 4072 SE-203 11 Malmö
Telefon	:	040-352800
Telefax	:	040-125172
Kontakt för säkerhetsdatablad	:	sds.emea@univarsolutions.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer
: Outside office hours: SOS Alarm: 040-6769040;112, ask
; for Poison center; Kemiakuten: 020-996000

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)

Baserat på tillgängliga uppgifter är klassificeringskriteriet inte uppfyllt för detta ämne/denna blandning.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)

Säkerhetsdatablad finns att rekvirera.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Faropiktogram	:	Inga risk-symboler behövs
Signalord	:	Inga varningar
Faroangivelser	:	FYSISKA RISKER: Ej klassificerat som fysisk fara enligt några CLP-kriterier. HÄLSORISKER: Har inte klassificerats som fysiskt farlig enligt några CLP-kriterier. MILJÖFAROR: Ej klassificerad som miljöfarlig enligt CLP-villkor.
Skyddsangivelser	:	Förebyggande: Inga varningsmeddelanden. Åtgärder: Inga varningsmeddelanden. Förvaring: Inga varningsmeddelanden. Avfall: Inga varningsmeddelanden.

2.3 Andra faror

Denna blandning innehåller inte några REACH-registrerade ämnen som bedöms vara PBT eller vPvB.

Ekologisk information: Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.
Ekologisk information: Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

Toxikologisk information: Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.
Toxikologisk information: Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

Långvarig eller upprepad hudkontakt utan ordentlig rengöring kan täppa till porerna i huden, vilket medför besvär såsom oljeakne/follikulit.
Använd olja kan innehålla skadliga föroreningar.
Ej klassificerad som brandfarlig men är brännbar.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9 Revisionsdatum: 28.11.2023 SDB-nummer: 800010022131 Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023
Tryckdatum 27.07.2024

Kemisk natur : Olja på syntetisk bas och tillsatser.
Väl raffinerade mineraloljor.
De högraffinerade mineraloljorna innehåller <3 % (w/w) DMSO-extrakt, i enlighet med IP346.
Klassificering baserat på DMSO-extraktinnehåll < 3 % (Förordning (EC) 1272/2008, Bilaga VI, Del 3, Not L).

* innehåller ett eller flera av följande CAS-nummer (REACH-registreringsnummer): 64742-53-6 (01-2119480375-34), 64742-54-7 (01-2119484627-25), 64742-55-8 (01-2119487077-29), 64742-56-9 (01-2119480132-48), 64742-65-0 (01-2119471299-27), 68037-01-4 (01-2119486452-34), 72623-86-0 (01-2119474878-16), 72623-87-1 (01-2119474889-13), 8042-47-5 (01-2119487078-27), 848301-69-9 (01-0000020163-82), 68649-12-7 (01-2119527646-33), 151006-60-9 (01-2119523580-47), 163149-28-8 (01-2119543695-30), 64741-88-4 (01-2119488706-23), 64741-89-5 (01-2119487067-30).

Beståndsdelar

Kemiskt namn	CAS-nr. EG-nr. INDEX-nr Registreringsnummer	Klassificering	Koncentration (% w/w)
Utbytbar basolja med låg viskositet (<20,5 mm ² /s @ 40°C) *	Ej tilldelad	Asp. Tox. 1; H304	0 - 90
Alkylerad fenolester	125643-61-0 406-040-9 607-530-00-7	Aquatic Chronic 4; H413	< 5
Alkarylamin	36878-20-3 253-249-4 01-2119488911-28	Aquatic Chronic 4; H413	1 - 3
Kalciumalkarylsulfonat, lång kedja	Ej tilldelad	Aquatic Chronic 4; H413	< 1
Zinkdialkylditiofosfat	2215-35-2 218-679-9	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 Aquatic Chronic 2; H411 särskilda koncentrationsgränser Eye Dam. 1; H318 10 % Skin Irrit. 3 2 %	< 1

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9 Revisionsdatum: 28.11.2023 SDB-nummer: 800010022131 Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023
Tryckdatum 27.07.2024

Zinkdialkylditiofosfat	84605-29-8 283-392-8	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 Aquatic Chronic 2; H411 särskilda koncentrationsgränse r Eye Dam. 1; H318 12,5 % Skin Irrit. 2; H315 6,25 % Eye Irrit. 2; H319 10 % Skin Irrit. 3 2 %	< 1
Alkoholer, etoxyleerade	68551-12-2 500-221-7	Eye Dam. 1; H318 Aquatic Acute 1; H400 Skin Irrit. 2; H315 Aquatic Chronic 3; H412 M-faktor (Akut toxicitet i vatten- miljön): 1	< 0,99

För förklaring av förkortningar, se avsnitt 16.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

- Skydd av dem som ger första hjälp : Säkerställ vid lämnande av första hjälpen att du bär lämplig personlig skyddsutrustning som stämmer överens med tillbudet, skadan och omgivningarna.
- Vid inandning : Ingen behandling nödvändig i samband med normal användning.
Sök läkarvård om symtomen kvarstår.
- Vid hudkontakt : Ta av förorenade kläder. Skölj det exponerade området med vatten och tvätta sedan med tvål om sådan finns.
Uppsök läkare om irritation kvarstår.
- Vid ögonkontakt : Skölj omedelbart ögat med rikliga mängder vatten.
Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Uppsök läkare om irritation kvarstår.

Vid förtäring : I vanliga fall krävs ingen behandling såvida inte stora mängder har svalts. Rådfråga dock en läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Symptom : Tecken och symtom på oljeakne/follikulit kan omfatta bildning av svarta finnar och prickar på huden i exponerade områden. Förtäring kan leda till illamående, kräkning och/eller diarré.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandling : Meddelande till läkare:
Behandla symptom.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel : Skum, vattenspray eller dimma. Pulver, koldioxid, sand eller jord kan användas till mindre bränder.

Olämpligt släckningsmedel : Använd inte vatten i samlad stråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Särskilda risker vid brandbekämpning : Vid förbränning kan bildas bl a:
En komplex blandning av luftburna fasta och vätskeformiga partiklar och gaser (rök),
Kolmonoxid kan utvecklas vid ofullständig förbränning.
Oidentifierade organiska och oorganiska föreningar.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal : Korrekt skyddsutrustning inklusive kemiskt beständiga handskar skall bäras; kemiskt beständig klädsel krävs om stor kontakt med utspillda produkter förväntas. Självförsörjande andningsapparat skall bäras vid kontakt med brand i ett slutet utrymme. Välj brandmanskläder som är godkända enligt gällande standarder (t.ex. Europa: EN469).

Särskilda släckningsmetoder : Använd släckningsmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Personliga skyddsåtgärder : 6.1.1 För annan personal än akutpersonal:
Undvik kontakt med huden och ögonen.

SÄKERHETSATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

6.1.2 För akutpersonal:
Undvik kontakt med huden och ögonen.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Miljöskyddsåtgärder : Använd slutet förvaringskärl för att undvika förorening av mark och vatten. Förhindra utsläpp i avlopp, diken eller vattendrag genom att valla in vätskan med sand, jord eller annat lämpligt material.

Lokala myndigheter skall underrättas om betydande spill ej kan begränsas.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Rengöringsmetoder : Spill medför halka. Undvik olyckor genom att genast sanera. Förhindra spridning genom att valla in vätskan med sand, jord eller annat lämpligt material.
Återvinn vätskan direkt eller i en absorbent.
Sug upp spillprodukter med en absorbent, t.ex. lera, sand eller annat lämpligt material, och bortskaffa det på lämpligt sätt.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För vägledning angående val av personlig skyddsutrustning se Avsnitt 8 i detta säkerhetsdatablad., För vägledning angående kvittblivning av spillt material se Avsnitt 13 av detta säkerhetsdatablad.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Tekniska åtgärder : Använd punktutsug om det finns risk för inandning av ångor, dimmor eller aerosoler.
Använd informationen i detta datablad som en parameter vid riskutvärdering av lokala förhållanden, som en hjälp att ta fram lämpliga åtgärder för säker hantering, förvaring och bortskaffande av detta material.

Råd för säker hantering : Undvik långvarig eller upprepad kontakt med huden.
Undvik att inandas ångor och/eller dimmor.
Då produkten hanteras i fat, skall skyddsskor bäras och lämplig hanteringsutrustning användas.
Bortskaffa alla förorenade trasor eller rengöringsmaterial på lämpligt sätt för att undvika brand.

Produktöverföring : Korrekta jordnings- och fästningsförfaranden bör användas under alla överföringsoperationer för att undvika statisk ackumulering.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Mer information om lagringsstabilitet : Förpackningen förvaras väl tillsluten på en sval, väl ventilerad plats.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9 Revisionsdatum: 28.11.2023 SDB-nummer: 800010022131 Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023
Tryckdatum 27.07.2024

Använd ordentligt märkta och förslutningsbara behållare.
Förvara vid omgivningstemperatur.

Förpackningsmaterial : Se avsnitt 15 för ytterligare specifik lagstiftning avseende förpackning och förvaring av denna produkt.
: Lämpligt material: Använd mjukt stål eller högdensitetspolyetylen till behållare och deras insidor.
Olämpligt material: PVC.

Rekommendationer om behållare : Polyetylenbehållare skall inte utsättas för höga temperaturer på grund av möjlig risk för distorsion.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden : Inte tillämpligt

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärden för exponering

Beståndsdelar	CAS-nr.	Värdesort (Exponeringssätt)	Kontrollparametrar	Grundval
Oljedimma, mineral	Ej tilldelad	NGV (Dimma)	1 mg/m ³	SE AFS
	Ytterligare information: Vissa oljor ger vid upphettning upphov till polycykliska aromatiska kolväten (PAH) som kan vara cancerframkallande. Dessutom kan mineraloljor i sig innehålla sådana ämnen., Om oljan används som skärvätska eller vid användning av vattenhaltig skärvätska se not 43 om skärvätska			
Oljedimma, mineral		KGv (Dimma)	3 mg/m ³	SE AFS
	Ytterligare information: Vissa oljor ger vid upphettning upphov till polycykliska aromatiska kolväten (PAH) som kan vara cancerframkallande. Dessutom kan mineraloljor i sig innehålla sådana ämnen., Om oljan används som skärvätska eller vid användning av vattenhaltig skärvätska se not 43 om skärvätska			
Oljedimma, mineral		TWA (inhalabel fraktion)	5 mg/m ³	USA. ACGIH tröskelgränsvärden

Biologiska yrkeshygieniska gränsvärden

8.2 Begränsning av exponeringen

Tekniska åtgärder

Skyddets omfattning och de åtgärder som krävs varierar beroende på de exponeringsförhållanden som kan tänkas inträffa. Välj åtgärder baserat på riskutvärdering av de lokala förhållandena. Lämpliga åtgärder innefattar:
Tillfredsställande ventilation för att reglera luftburna koncentrationer.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Om materialet värms upp, sprayas eller där dimbildning uppstår finns större risk att generera luftburna koncentrationer.

Allmänna uppgifter:

Definiera rutiner för säker hantering och underhållskontroller.

Utbilda och öva arbetarna i risk- och kontrollåtgärder relevanta för normala aktiviteter med denna produkt.

Säkerställ lämpligt val, test och underhåll av utrustning som används för att kontrollera exponering, t.ex. personlig skyddsutrustning, lokal utsugsventilation.

Töm systemet vid problem med utrustning eller vid underhåll.

Samla tömt material i tillslutna/täta behållare i väntan på avfallshantering eller återanvändning. Iakttag alltid bra personlig hygien som att tvätta händerna efter hantering av materialet och före intag av mat eller dryck och/eller rökning. Tvätta rutinmässigt arbetskläder och skyddsutrustning för att avlägsna farliga ämnen. Kassera kontaminerade kläder och skor som inte kan rengöras. Städa noga.

Personlig skyddsutrustning

Den tillhandahållna informationen är framtagen med hänsyn tagen till PPE- direktivet (Rådets direktiv 89/686/EEG) och CEN Europeiska standardiseringskommitténs (CEN) normer.

Personlig skyddsutrustning ska uppfylla rekommenderade nationella standarder. Kontrollera med skyddsutrustningens tillverkare.

Ögonskydd : Om materialet hanteras på ett sådant sätt att det skulle kunna stänka i ögonen rekommenderas skyddsglasögon. Godkänt enligt EU-standard EN166.

Handskydd

Anmärkning : När händerna kan komma i kontakt med produkten kan användning av handskar som uppfyller relevanta standarder (t ex i Europa EN374, i USA F739) och är gjorda i följande material ge adekvat skydd: Handskar av PVC, Neoprene, eller nitrilgummi. Hur lämplig och tålig en handske är beror hur den används, t.ex. hur ofta den används och hur länge den är i kontakt med olika ämnen, hur väl handskmaterialet står emot kemikalier samt hur tjock och smidig handsken är. Rådgör alltid med handskleverantören. Kontaminerade handskar ska bytas ut. Personlig hygien är en viktig del av effektiv handvård. Handskar får endast användas på rena händer. Efter att handskar har använts, skall händerna tvättas och torkas noga. Applicering av oparfymrad fuktkräm rekommenderas. Vid kontinuerlig kontakt rekommenderar vi handskar med en genomträngningstid på mer än 240 minuter, men helst > 480 minuter där sådana lämpliga handskar finns till hands. För korttids/stänkskydd rekommenderar vi samma, men inser att lämpliga handskar som erbjuder denna nivå av skydd kanske inte finns tillgängliga och i detta fall kan en kortare genomträngningstid accepteras så länge som tillämpliga underhålls- och ersättningsregler följs. Handskarnas tjocklek

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

är inte en bra indikator på handskens motståndskraft mot kemiska ämnen, eftersom detta beror på handskmaterialets exakta sammansättning. Handskarnas tjocklek ska normalt vara större än 0,35 mm beroende på fabrikat och modell.

Hud- och kroppsskydd : Förutom arbetskläder enligt normal specifikation krävs normalt inget särskilt hudskydd.
Det är god praxis att bära kemikaliebeständiga handskar.

Andningsskydd : Andningsskydd behövs inte under normala användningsförhållanden.
I enlighet med god arbetshygien skall åtgärder vidtas för att förhindra inandning av produkten.
Använd andningsskyddsutrustning som är lämplig för de specifika användningsförhållandena och som överensstämmer med relevant lagstiftning, om skyddsventilation och andra tekniska anordningar inte förmår hålla de luftburna koncentrationerna vid en nivå tillräcklig för att uppnå tillfredsställande hälsoskydd.
Rådfråga leverantörer av andningsskydd.
Om andningsskydd med luftfilter kan användas, välj en lämplig kombination av mask och filter.
Välj ett filter som är lämpligt för kombinerade partikelformiga/organiska gaser och ångor [Typ A/Typ P> kokpunkt 65°C (149°F)] som uppfyller EN14387 och EN143.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikaliskt tillstånd	:	vätska
Färg	:	bärnstensfärgad
Lukttröskel	:	Information ej tillgänglig
Flytpunkt	:	-45 °C Metod: ASTM D97
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	:	> 280 °C Uppskattat värde(n)
Brandfarlighet		
Brandfarlighet (fast form, gas)	:	Inte tillämpligt
Brandfarlighet (vätskor)	:	Ej klassificerad som brandfarlig men är brännbar.

Undre explosionsgräns och övre explosionsgräns / antändlighetsgräns

SÄKERHETSATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Övre explosionsgräns / Övre antändningsgräns	:	Typvärde. 10 %(V)
Nedre explosionsgräns / Nedre antändningsgräns	:	Typvärde. 1 %(V)
Flampunkt	:	236 °C Metod: ASTM D92 (COC)
Självantändningstemperatur	:	> 320 °C
Sönderfallstemperatur Sönderfallstemperatur	:	Information ej tillgänglig
pH-värde	:	Inte tillämpligt
Viskositet Viskositet, dynamisk	:	Information ej tillgänglig
Viskositet, kinematisk	:	54,42 mm ² /s (40 °C) Metod: ASTM D445 9,84 mm ² /s (100 °C) Metod: ASTM D445
Löslighet Löslighet i vatten	:	obetydlig
Löslighet i andra lösningsmedel	:	Information ej tillgänglig
Fördelningskoefficient: n- oktanol/vatten	:	log Pow: > 6 (baserat på information om liknande produkter)
Ångtryck	:	< 0,5 Pa (20 °C) Uppskattat värde(n)
Relativ densitet	:	0,844 (15 °C)
Densitet	:	844 kg/m ³ (15 °C) Metod: ASTM D4052
Relativ ångdensitet	:	> 5
Partikelkaraktäristika Partikelstorlek	:	Information ej tillgänglig

9.2 Annan information

Explosiva ämnen / blandningar	:	Klassificeringskod: Inte klassificerat
----------------------------------	---	--

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Oxiderande egenskaper	:	Information ej tillgänglig
Brandfarlighet (vätskor)	:	Ej klassificerad som brandfarlig men är brännbar.
Avdunstningshastighet	:	Information ej tillgänglig
Konduktivitet	:	Detta material förväntas inte vara en statisk ackumulator.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten har inte några ytterligare reaktiva risker utöver de som är upptagna i följande underavsnitt.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil.
Någon farlig konsekvens förväntas inte vid hantering och förvaring enligt föreskrifterna.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Farliga reaktioner : Reagerar med starkt oxiderande ämnen.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden som ska undvikas : Extrema temperaturer och direkt solljus.

10.5 Oförenliga material

Material som skall undvikas : Starkt oxiderande ämnen.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Ingen sönderdelning vid förvaring och användning enligt anvisningarna.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Information om sannolika exponeringsvägar : Hud och ögonkontakt är de huvudsakliga exponeringsvägarna, även om exponering kan inträffa efter oavsiktligt intagande.

Akut toxicitet

Produkt:

Akut oral toxicitet : LD50 (råtta): > 5.000 mg/kg
Anmärkning: Låg toxicitet
Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Akut inhalationstoxicitet : Anmärkning: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Akut dermal toxicitet : LD50 (kanin): > 5.000 mg/kg
Anmärkning: Låg toxicitet
Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Frätande/irriterande på huden

Produkt:

Anmärkning : Måttligt irriterande för huden.
Långvarig eller upprepad hudkontakt utan ordentlig rengöring kan täppa till porerna i huden, vilket medför besvär såsom oljeakne/follikulit.
Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Produkt:

Anmärkning : Måttligt irriterande för ögonen.
Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Beståndsdelar:

Zinkdialkylditiofosfat:

Anmärkning : Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Zinkdialkylditiofosfat:

Anmärkning : Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Luftvägs-/hudsensibilisering

Produkt:

Anmärkning : För andnings- eller hudsensibilisering:
Inte sensibiliserande.
Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Mutagenitet i könsceller

Produkt:

Genotoxicitet in vivo : Anmärkning: Icke mutagen.

SÄKERHETSATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9 Revisionsdatum: 28.11.2023 SDB-nummer: 800010022131 Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023
Tryckdatum 27.07.2024

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Mutagenitet i könsceller-
Bedömning : Denna produkt uppfyller inte kriterierna för klassificering i kategorier 1A/1B.

Cancerogenitet

Produkt:

Anmärkning : Inte carcinogen.
Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Cancerogenitet - Bedömning : Denna produkt uppfyller inte kriterierna för klassificering i kategorier 1A/1B.

Material	GHS/CLP Cancerogenitet Klassificering
Högraffinerad mineralolja	Ingen klassificering som cancerframkallande

Reproduktionstoxicitet

Produkt:

Effekter på fortplantningen :
Anmärkning: Inte toxiskt för utvecklingen., Försämrar inte fertiliteten., Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet -
Bedömning : Denna produkt uppfyller inte kriterierna för klassificering i kategorier 1A/1B.

Specifik organotoxicitet - enstaka exponering

Produkt:

Anmärkning : Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organotoxicitet - upprepad exponering

Produkt:

Anmärkning : Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Aspirationstoxicitet

Produkt:

Inte en aspirationsrisk., Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

11.2 Information om andra faror

Hormonstörande egenskaper

Produkt:

Bedömning	:	Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.
Bedömning	:	Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

Ytterligare information

Produkt:

Anmärkning	:	Använda oljor kan innehålla skadliga föroreningar som har ansamlats vid användning. Koncentrationen av sådana föroreningar beror på användningen och de kan utgöra risker för hälsa och miljö vid avyttring.
ALL använd olja skall hanteras med försiktighet och hudkontakt skall undvikas i så stor utsträckning som möjligt.
Anmärkning	:	Kontinuerlig kontakt med använda motoroljor har orsakat hudcancer i djurförsök.
Anmärkning	:	Svagt irriterande för andningssystemet.
Anmärkning	:	Det kan finnas klassificeringar utförda av andra myndigheter med varierande regelverk.
Anmärkning	:	Om inte annat anges är visade data representativa för produkten som helhet, inte för individuella komponenter.

SÄKERHETSATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkt:

Fisktoxicitet : Anmärkning: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
Praktiskt taget icke-giftigt:
LL/EL/IL50 > 100 mg/l

Toxicitet för Daphnia och andra vattenlevande ryggradslösa djur : Anmärkning: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
Praktiskt taget icke-giftigt:
LL/EL/IL50 > 100 mg/l

Toxicitet för alger/vattenväxter : Anmärkning: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
Praktiskt taget icke-giftigt:
LL/EL/IL50 > 100 mg/l

Fisktoxicitet (Kronisk toxicitet) : Anmärkning: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Toxicitet för Daphnia och andra vattenlevande ryggradslösa djur (Kronisk toxicitet) : Anmärkning: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Toxicitet för mikroorganism : Anmärkning: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Beståndsdelar:

Alkoholer, etoxyleerade:

M-faktor (Akut toxicitet i vattenmiljön) : 1

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkt:

Bionedbrytbarhet : Anmärkning: Icke lätt nedbrytbart.
Större innehållsämnena är biologiskt nedbrytbara till sin natur, men innehåller komponenter som kan kvarstå i miljön.
Beständig enligt IMO-normerna.
Internationella oljeskadefondens (IOPC) definition: .En icke-beständig olja är en olja som vid leveranstillfället består av kolvätefraktioner, (a) av vilka minst 50 volymprocent destillerar vid en temperatur av 340°C (645°F) och (b) minst 95 volymprocent destillerar vid en temperatur av 370°C (700°F) vid test med ASTM

SÄKERHETSATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

D-86/78-metoden eller senare revisioner av densamma..

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkt:

Bioackumulering : Anmärkning: Innehåller komponenter som kan bioackumuleras.

12.4 Rörlighet i jord

Produkt:

Rörlighet : Anmärkning: Vätska under normala förhållanden., Vid spill på mark kommer produkten att absorberas starkt till jordpartiklar och är därför inte rörlig.

Anmärkning: Flyter på vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkt:

Bedömning : Denna blandning innehåller inte några REACH-registrerade ämnen som bedöms vara PBT eller vPvB..

12.6 Hormonstörande egenskaper

Produkt:

Bedömning : Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

Bedömning : Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

12.7 Andra skadliga effekter

Produkt:

Tillägg till ekologisk information : Har inte ozonnedbrytningspotential, fotokemisk ozonskapande potential eller global uppvärmningspotential. Produkten är en blandning av icke-flyktiga komponenter, som inte kommer att släppas ut i luften i några signifikanta mängder under normala användningsförhållanden.

Svårslöslig blandning.
Orsakar fysisk förorening av vattenlevande organismer.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Om inte annat anges är visade data representativa för produkten som helhet, inte för individuella komponenter.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

- Produkt :
- Om möjligt återvinn eller återanvänd.
Den som har genererat avfallet bär ansvaret för att avgöra toxiciteten och de fysiska egenskaperna hos det material som genererats. Detta för att kunna bestämma lämplig avfallsklassifikation och bortskaffandemetod enligt tillämpliga bestämmelser.
Avfallsprodukter får inte tillåtas förorena jorden eller grundvattnet, eller avyttras direkt i miljön.
Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag eller till omgivningen.
Man får inte göra sig av med vatten från tankbottnar genom att låta det rinna ut i marken. Detta medför att jorden och grundvattnet förorenas.
Avfall från spill eller rengöring av cisterner skall omhändertas i enlighet med gällande bestämmelser om farligt avfall.
Säkerställ på förhand att transportören eller entreprenören har de tillstånd och den kompetens som krävs.
- MARPOL - Se Internationella konventionen om förebyggande av förorening från fartyg (MARPOL 73/78) som ger tekniska aspekter vid kontroll av föroreningar från fartyg.
- Avyttring, transport, lagring och hantering av avfallet skall ske i enlighet med Avfallsförordningen 2001:1063.
- Förorenad förpackning :
- Avyttra i enlighet med gällande bestämmelser, företrädesvis till en godkänd anläggning eller entreprenör. Entreprenörens eller transportörens kompetens skall på förhand kontrolleras. Bortskaffning bör ske i enlighet med tillämpliga regionala, nationella och lokala lagar och bestämmelser.
- Emballage: Tömningsanvisning: Placera förpackningen upp och ned något lutande, ca 10 grader, för avrinning på ett sådant sätt att förpackningens lägsta punkt är utgångshål. På vissa förpackningar behöver man därför göra ett extra hål. Avrinningen skall ske vid rumstemperatur (min 15°C). Vänta tills förpackningen är droptorr. Återförslut ej förpackningen efter avrinning. Observera risker som föreligger vid tömning av förpackningar och behållare som innehåller brandfarliga vätskor. Tömd behållare ventileras på en säker plats avskilt från gnistor och eld. Rester kan utgöra explosionsrisk. Punktera inte, skär inte eller svetsa inte ej rengjorda förpackningar, behållare eller fat.

SÄKERHETSDATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

Lokal lagstiftning

Avfallskatalog : 'EU:s avfallskod (EWC):

Avfallskod : 13 02 06*

Anmärkning : Avfallsklassificering är alltid slutanvändarens ansvar.

Förslag för tömd förpackning:

15 01 02 Plastförpackningar

15 01 04 Metallförpackningar.

Förpackningar innehållande restprodukter som inte har tömts tills de är droptorra, måste hanteras som farligt avfall och vara ordentligt förslutna före bortskaffande.

Förslag för avfallskod:

15 01 10: Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen

Bortskaffning bör ske i enlighet med tillämplbara regionala, nationella och lokala lagar och bestämmelser.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1 UN-nummer eller id-nummer

ADR : Ej reglerad som farligt gods

RID : Ej reglerad som farligt gods

IMDG : Ej reglerad som farligt gods

IATA : Ej reglerad som farligt gods

14.2 Officiell transportbenämning

ADR : Ej reglerad som farligt gods

RID : Ej reglerad som farligt gods

IMDG : Ej reglerad som farligt gods

IATA : Ej reglerad som farligt gods

14.3 Faroklass för transport

ADR : Ej reglerad som farligt gods

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

RID	: Ej reglerad som farligt gods
IMDG	: Ej reglerad som farligt gods
IATA	: Ej reglerad som farligt gods

14.4 Förpackningsgrupp

ADR	: Ej reglerad som farligt gods
RID	: Ej reglerad som farligt gods
IMDG	: Ej reglerad som farligt gods
IATA	: Ej reglerad som farligt gods

14.5 Miljöfaror

ADR	: Ej reglerad som farligt gods
RID	: Ej reglerad som farligt gods
IMDG	: Ej reglerad som farligt gods

14.6 Särskilda skyddsåtgärder

Anmärkning	: Speciella försiktighetsåtgärder: I kapitel 7 "Hantering och förvaring" anges speciella försiktighetsåtgärder som användaren måste iakttaga eller uppfylla i samband med transport.
------------	--

14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

MARPOL-regler gäller för leveranser av större volymer till sjöss.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

REACH - Begränsningar av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av vissa farliga ämnen, blandningar och varor (Bilaga XVII)	: Inte tillämpligt
--	--------------------

REACH - Förteckning över ämnen för vilka det krävs tillstånd (Bilaga XIV)	: Produkten är inte registrerad för auktorisering under REACH.
---	--

Flyktiga organiska föreningar	: Innehåll av flyktiga organiska beståndsdelar (VOC): 0 %
-------------------------------	---

Andra föreskrifter:

Informationen om lagstiftning är inte avsedd att vara fullständig. Ytterligare regler kan vara tillämpliga för detta material.

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version	Revisionsdatum:	SDB-nummer:	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023
1.9	28.11.2023	800010022131	Tryckdatum 27.07.2024

Beståndsdelen i denna produkt finns listade i följande förteckningar:

EINECS	:	Alla komponenter listade eller undantagna polymerer.
TSCA	:	Alla komponenter listade.
NZIoC	:	Alla komponenter inte på listan.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Inga kemiska säkerhetsanalyser har utförts av leverantören för denna substans/blandning.

AVSNITT 16: Annan information

Fullständig text på H-Angivelser

H304	:	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H315	:	Irriterar huden.
H318	:	Orsakar allvarliga ögonskador.
H400	:	Mycket giftigt för vattenlevande organismer.
H411	:	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
H412	:	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.
H413	:	Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer.

Fullständig text på andra förkortningar

Aquatic Acute	:	Fara för omedelbara (akuta) effekter på vattenmiljön
Aquatic Chronic	:	Fara för fördröjda (kroniska) effekter på vattenmiljön
Asp. Tox.	:	Fara vid aspiration
Eye Dam.	:	Allvarlig ögonskada
Skin Irrit.	:	Irriterande på huden
SE AFS	:	Hygieniska gränsvärden - Gränsvärdeslista
SE AFS / NGV	:	Nivågränsvärde
SE AFS / KGV	:	Korttidsgränsvärde

ADN - Europeisk överenskommelse om internationell transport av farligt gods på inländska vattenleder; ADR - Överenskommelse om internationell transport av farligt gods på väg; AIIC - Australiens förteckning över industrikemikalier; ASTM - Amerikansk organisation för materialtestning; bw - Kroppsvikt; CLP - Förordning om klassificeringsmärkning av förpackningar; förordning (EG) nr 1272/2008; CMR - Carcinogent, mutant eller reproduktiv toxikant; DIN - Det tyska standardiseringsinstitutets standard; DSL - Lista över ämnen använda i hushållet (Kanada); ECHA - Europeiska kemikaliemyndigheten; EC-Number - EG-nummer; ECx - Koncentration som ger x % svar; ELx - Loading Rate som ger x % svar (ELx-värde); EmS - Nödinstruktioner; ENCS - Förekommande och nytillkommande kemikalier (Japan); ErCx - Koncentration som ger x % tillväxtsvar (ErCx-värde); GHS - Globalt harmoniserat system; GLP - God laboratoriepraxis; IARC - Internationell myndighet för cancerforskning; IATA - Internationell sammanslutning för flygtransporter; IBC - Internationella regler för konstruktion och utrustande av fartyg för bulktransport av farliga kemikalier; IC50 - Halva maximala inhibitoriska koncentrationen; ICAO - Internationell organisation för civil flygtrafik; IECSC - Förteckning över i Kina förekommande kemikalier; IMDG - Internationella föreskrifter för sjötransport av farligt gods; IMO - Internationella sjöfartsorganisationen; ISHL - Lag om säkerhet och hälsa inom industrin (Japan); ISO - Internationella standardiseringsorganisationen; KECI - Koreansk förteckning över förekommande kemikalier; LC50 - Dödlig koncentration för 50 % av en testpopulation; LD50 - Dödlig dos för 50

SÄKERHETSATABLAD

Enligt EG nr. 1907/2006, ändrat som vid datumet för detta säkerhetsdatablad

Helix Ultra Professional AP-L 0W-30

Version 1.9	Revisionsdatum: 28.11.2023	SDB-nummer: 800010022131	Datum för senaste utfärdandet: 14.06.2023 Tryckdatum 27.07.2024
----------------	-------------------------------	-----------------------------	--

% av en testpopulation (dödlig mediandos); MARPOL - Internationell överenskommelse om förebyggande av förorening från fartyg; n.o.s. - Utan närmare specifikation; NO(A)EC - Koncentration utan observerad (bi)verkan; NO(A)EL - Nivå utan observerad (bi)verkan; NOELR - Loading Rate utan observerbar effekt (NOELR-värde); NZIoC - Nyzeeländsk förteckning över kemikalier; OECD - Organisation för ekonomisk samverkan och utveckling; OPPTS - Myndighet för kemisk säkerhet och förebyggande av förorening; PBT - Persistent, bioackumulerande och giftigt ämne; PICCS - Filippinsk förteckning över kemikalier och kemiska ämnen; (Q)SAR - (Kvantitativ) relation mellan struktur och aktivitet; REACH - Förordning (EG) nr 1907/2006 från Europaparlamentet och rådet avseende registrering, bedömning, godkännande och begränsning av kemikalier; RID - Förordningar avseende internationella transporter av farligt gods på järnväg; SADT - Temperatur för självaccelererande nedbrytning; SDS - Säkerhetsdatablad; SVHC - ämne som inger mycket stora betänkligheter; TCSI - Taiwanesisk förteckning över kemikalier; TECI - Thailand Befintlig kemikalieinventering; TRGS - Tekniska regler för farliga ämnen; TSCA - Lag om kontroll av giftiga ämnen (Förenta Staterna); UN - Förenta Nationerna; vPvB - Mycket persistent och starkt bioackumulerande

Ytterligare information

Utbildningsråd : Sörj för tillräcklig information och utbildning om användningen.

Annan information : Bilaga med exponeringsscenarier är inte bifogad till detta säkerhetsblad. Det är en icke-klassificerad blandning som innehåller farliga substanser som detaljerat anges i avsnitt 3; relevant information från exponeringsscenarier för farliga substanser som ingår har integrerats i huvudavsnitten 1-16 i detta SDS.

Ett lodrätt streck (|) i vänstermarginalen visar på en ändring från föregående version.

Källor till viktiga data som använts vid sammanställningen av databladet : Refererade data är hämtade ifrån, men inte begränsade till, en eller flera informationskällor (t.ex. toxikologiska data från Shell Health Services, materialleverantörers data, CONCAWE, EU IUCLID databas EG 1272-förordningen m.fl.).

Informationen i detta säkerhetsdatablad är enligt vår information och så vitt vi vet korrekt vid det angivna datumet för revidering. Informationen avser endast att vara en vägledning för säker hantering, användning, bearbetning, lagring, transport, avfallshantering och utsläpp och skall inte ses som garanti eller kvalitetsspecifikation. Informationen hänför sig endast till det angivna materialet och gäller inte för detta material använt i kombination med något annat material eller process om inte angivet i texten.

SE / SV